

Forskrift om sikkerhet og arbeidsmiljø ved mineralvirksomhet til havs

Havindustritilsynet, oktober 2025

INNHold

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

- § 1-1 Formål
- § 1-2 Virkeområde
- § 1-3 Definisjoner
- § 1-4 Ansvar etter denne forskriften
- § 1-5 Minstealder

Kapittel 2. Grunnleggende krav til sikkerhet og arbeidsmiljø

- § 2-1 Forsvarlig virksomhet
- § 2-2 Prinsipper for risikoreduksjon
- § 2-3 Organisasjon, bemanning og kompetanse
- § 2-4 Plikt til å etablere, følge opp og videreutvikle styringssystem
- § 2-5 Kvalifisering
- § 2-6 Verifikasjoner
- § 2-7 Informasjon og kommunikasjon

Kapittel 3. Krav til styring

- § 3-1 Styring av sikkerhet og arbeidsmiljø
- § 3-2 Barrierer
- § 3-3 Mål, interne krav og akseptkriterier
- § 3-4 Beslutningsgrunnlag og beslutningskriterier
- § 3-5 Analyser
- § 3-6 Planlegging
- § 3-7 Arbeidsprosesser
- § 3-8 Prosedyrer
- § 3-9 Registrering, undersøkelse og gransking av fare- og ulykkessituasjoner
- § 3-10 Avviksbehandling
- § 3-11 Kontinuerlig forbedring

Kapittel 4. Krav til materiale og opplysninger

- § 4-1 Generelle krav til materiale og opplysninger
- § 4-2 Oppbevaring av materiale og opplysninger
- § 4-3 Bruk av anerkjente normer
- § 4-4 Søknad om samtykke
- § 4-5 Varsling og melding av fare- og ulykkessituasjoner
- § 4-6 Informasjon om oppfølging av fare- og ulykkessituasjoner
- § 4-7 Data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv

Kapittel 5. Valg og bruk av innretninger og fartøy

- § 5-1 Valg og bruk av innretninger og fartøy
- § 5-2 Anvendelse av maritimt regelverk for flyttbare innretninger
- § 5-3 Tilrettelegging av arbeid
- § 5-4 Utføring av aktiviteter
- § 5-5 Særskilte krav til utstyr
- § 5-6 Havovervåking
- § 5-7 Stabilitet og oppdrift
- § 5-8 Posisjonering
- § 5-9 Materialhåndtering, transportveier og løfteutstyr
- § 5-10 Elektriske anlegg
- § 5-11 Kommunikasjonsutstyr
- § 5-12 Kontroll og vedlikehold

Kapittel 6. Krav til beredskap

- § 6-1 Beredskapsetablering og beredskapsplaner
- § 6-2 Håndtering av fare- og ulykkessituasjoner
- § 6-3 Trening og øvelser
- § 6-4 Samarbeid om og samordning av beredskap
- § 6-5 Midlertidige utelukkelses- og fareområder

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

- § 7-1 Myndighetenes adgang til innretninger og fartøy
- § 7-2 Tilsynsmyndighet
- § 7-3 Enkeltvedtak
- § 7-4 Unntak
- § 7-5 Reaksjonsmidler
- § 7-6 Ikrafttredelse

Forskrift om sikkerhet og arbeidsmiljø ved mineralvirksomhet til havs (havbunnsmineralsikkerhetsforskriften), fastsatt av Havindustritilsynet og Energidepartementet 15. oktober 2025 med hjemmel i lov 22. mars 2019 nr. 7 om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen § 6-1, 6-2, 6-3, 6-4, 6-5, 9-1, 9-6, 9-7, 9-8 og lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. § 1-3, 1-4, 2-2, 3-1, 3-2, 3-3, 3-5, 4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6, 5-2, 5-4, 5-5, 6-1, 6-2, 6-4, 7-1, 7-2, 7-3, 18-1, 18-5, 18-6, 18-7, 18-8, 18-10.

Kap 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

Formålet med denne forskriften er å fremme og videreutvikle et høyt nivå for sikkerhet og arbeidsmiljø i virksomhet som omfattes av havbunnsmineralloven, herunder gjennom et systematisk styrings- og forbedringsarbeid.

§ 1-2 Virkeområde

Forskriften gjelder sikkerhet og arbeidsmiljø ved virksomhet som omfattes av havbunnsminerallovens saklige og geografiske virkeområde, jf. loven § 1-2 og 1-3 og arbeidsmiljølovens virkeområde, jf. § 1-3.

Arbeidsmiljøloven og denne forskriften gjelder for bemannede undervannsoperasjoner i mineralvirksomhet som blir utført fra fartøy eller innretninger, dersom det ikke er gitt særskilte regler.

Unntatt fra arbeidsmiljøloven og bestemmelser i denne forskriften som er fastsatt i medhold av arbeidsmiljøloven er

- a. forsynings-, beredskaps- og ankerhåndteringstjeneste med fartøy, seismiske eller geologiske undersøkelser med fartøy og annen sammenlignbar aktivitet, som regnes som sjøfart,
- b. fartøy som utfører konstruksjons-, rørleggings- eller vedlikeholdsaktiviteter i mineralvirksomheten, dersom ikke noe annet blir fastsatt særskilt av Energidepartementet ved forskrift eller enkeltvedtak.

§ 1-3 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a. *Barrierer:*
Tiltak som har til hensikt enten å forhindre et konkret hendelsesforløp i å inntreffe, eller påvirke et hendelsesforløp i en tilsiktet retning ved å begrense skader og/eller tap.
- b. *Beredskap:*
Beredskap knyttet til å håndtere og redusere konsekvensene av feil-, fare-, og ulykkessituasjoner som forskriften har til formål å forhindre og begrense.

- c. *Den ansvarlige:*
Operatør og andre som deltar i virksomhet som er omfattet av denne forskriften, jf. § 1-4.
- d. *Innretning:*
Installasjon, anlegg og annet utstyr for mineralvirksomhet, også rørledninger og kabler om ikke noe annet er bestemt, men ikke forsynings- og hjelpefartøy eller skip som transporterer mineraler i bulk, jf. havbunnsmineralloven § 1-5 bokstav b.
- e. *Operatør:*
En rettighetshaver som står for den daglige ledelse av mineralvirksomheten, jf. havbunnsmineralloven § 1-5 bokstav f.
- f. *Oppholdsperiode:*
Tidsrommet en arbeidstaker oppholder seg i sammenheng på innretninger og fartøy som er nødvendig for å gjennomføre virksomheten.
- g. *Rettighetshaver:*
Fysisk eller juridisk person, eller flere slike personer, som etter havbunnsmineralloven eller tidligere lovgivning innehar en tillatelse til undersøkelse eller utvinning. Er en tillatelse gitt til flere slike personer sammen kan uttrykket rettighetshaver omfatte både rettighetshaverne samlet og den enkelte deltaker, jf. havbunnsmineralloven § 1-5 bokstav e.
- h. *Sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen:*
Denne forskriften samt de delene av hjemmelslovene som regulerer sikkerhet og arbeidsmiljø og forskrifter fastsatt i medhold av disse innenfor virkeområdet til denne forskriften, jf. § 1-2.
- i. *Undersøkelse:*
Leting etter og kartlegging av mineralforekomster for kommersielt formål, medregnet geologiske, geofysiske, geokjemiske og geotekniske aktiviteter og drift og bruk av innretninger i den utstrekning de anvendes til undersøkelse, jf. havbunnsmineralloven § 1-5 bokstav c.
- j. *Utvinning:*
Uttak av mineraler fra havbunnen eller havbunnens undergrunn for kommersielt formål, medregnet bearbeiding på innretninger, deponering av eventuelt overskuddsmateriale fra driften og bygging, plassering, drift og bruk av de innretninger som er nødvendig for utvinningen og transporten av mineralene til innretninger eller transportskip, jf. havbunnsmineralloven § 1-5 bokstav d.

§ 1-4 Ansvar etter denne forskriften

Operatøren og andre som deltar i virksomheten, er ansvarlig etter denne forskriften. Den ansvarlige skal sikre at krav som er gitt i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen, blir etterlevd.

Operatøren skal legge til rette for og påse at alle som utfører arbeid for seg, enten personlig, ved ansatte, ved entreprenører eller underentreprenører, overholder bestemmelsene som er gitt i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen.

Arbeidstakerne har plikt til å medvirke, jf. [arbeidsmiljøloven § 2-3](#).

§ 1-5 Minstealder

Arbeidstakere som deltar i virksomhet etter denne forskriften, skal ha fylt 18 år når de tiltrer arbeidet.

Kap 2. Grunnleggende krav til sikkerhet og arbeidsmiljø

§ 2-1 Forsvarlig virksomhet

Mineralvirksomheten skal være fullt forsvarlig både ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av alle faktorer som har betydning for planlegging og gjennomføring av virksomheten. Det skal også tas hensyn til den enkelte virksomhetens egenart, stedlige forhold og operasjonelle forutsetninger.

Et høyt nivå for sikkerhet og arbeidsmiljø skal etableres, opprettholdes og videreutvikles.

§ 2-2 Prinsipper for risikoreduksjon

Skade eller fare for skade på mennesker, miljø eller materielle verdier skal forhindres eller begrenses i tråd med sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen, herunder interne krav og akseptkriterier som er av betydning for å oppfylle krav i denne lovgivningen. Utover dette nivået skal risikoen reduseres ytterligere så langt det er mulig.

Ved reduksjon av risiko skal den ansvarlige velge de tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsningene som etter en enkeltvis og samlet vurdering av skadepotensialet og nåværende og framtidig bruk gir de beste resultater, så sant kostnadene ikke står i et vesentlig misforhold til den risikoreduksjonen som oppnås.

Dersom man mangler tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger bruk av tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsninger kan ha for sikkerhet og arbeidsmiljø, skal det velges løsninger som reduserer usikkerheten om virkningen av løsningene.

Vurderinger som nevnt i denne paragrafen skal gjøres i alle faser av virksomheten.

§ 2-3 Organisasjon, bemanning og kompetanse

Operatøren skal ha en organisasjon som er i stand til å sikre at virksomheten gjennomføres i tråd med sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen.

Den ansvarlige skal sikre at alle som utfører arbeid for seg i virksomhet som omfattes av denne forskriften, har kompetanse til å utføre det arbeidet de er satt til å gjøre på en forsvarlig måte, og håndtere fare- og ulykkessituasjoner.

Den ansvarlige skal sikre tilstrekkelig bemanning og kompetanse i gjennomføring av virksomheten. Det skal settes minimumskrav til bemanning og kompetanse for å ivareta funksjoner

- a. der feilhandlinger kan få store konsekvenser for sikkerhet og arbeidsmiljø, og
- b. som skal redusere sannsynligheten for at feil og fare- og ulykkessituasjoner utvikler seg.

Ved bemanning av de ulike arbeidsoppgavene skal det sikres at personellet ikke blir tildelt oppgaver som er uforenlige med hverandre.

Ved endringer i bemanningen skal mulige konsekvenser for sikkerhet og arbeidsmiljø utredes.

Forutsetningene som er lagt til grunn for bemanning og kompetanse skal følges opp.

§ 2-4 Plikt til å etablere, følge opp og videreutvikle styringssystem

Den ansvarlige skal etablere, følge opp og videreutvikle et styringssystem for å sikre etterlevelse av krav som er gitt i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen.

Rettighetshaveren skal etablere, følge opp og videreutvikle et styringssystem for å sikre etterlevelse av krav gitt i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen som er rettet mot rettighetshavere.

Arbeidstakerne skal medvirke ved etablering, oppfølging og videreutvikling av styringssystem.

Den ansvarlige skal følge opp at alle elementene i eget og andre deltakers styringssystem er etablert og fungerer etter hensikten, og at det er et forsvarlig sikkerhets- og arbeidsmiljønivå. Oppfølgingen skal bidra til å identifisere tekniske, operasjonelle eller organisatoriske svakheter, feil og mangler.

Metoder, hyppighet og omfang av oppfølgingen, og graden av uavhengighet i utføringen, skal tilpasses elementets betydning for sikkerhets- og arbeidsmiljønivået.

§ 2-5 Kvalifisering

Ved kontraktsinngåelsen skal den ansvarlige sikre at entreprenører og leverandører er kvalifisert til å ivareta regelverkets krav til sikkerhet og arbeidsmiljø. Den ansvarlige skal videre følge opp at deltakerne etterlever kravene under gjennomføringen av oppdraget i virksomhet som omfattes av denne forskriften.

Der virksomheten medfører bruk av ny teknologi eller nye metoder, skal det utarbeides kriterier for utvikling, prøving og bruk slik at kravene til sikkerhet og arbeidsmiljø blir ivaretatt. Kriteriene skal være representative for de aktuelle bruksforholdene, og teknologien eller metodene skal være tilpasset allerede aksepterte løsninger. Kvalifiseringen eller prøvingen skal demonstrere at gjeldende krav kan oppfylles ved bruk av den aktuelle nye teknologien eller metodene.

Ved kvalifisering av fartøy til bruk for arbeid og innkvartering som er tilknyttet virksomheten, skal operatøren utføre helhetlige arbeidsmiljøanalyser for de aktuelle arbeidstakerne.

§ 2-6 Verifikasjoner

Den ansvarlige skal ta stilling til behov for og omfang av verifikasjoner, metode for og grad av uavhengighet i verifikasjonen for å dokumentere at krav i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen er oppfylt. Når verifikasjoner er besluttet gjennomført, skal slike verifikasjoner utføres i henhold til et helhetlig og entydig verifikasjonsprogram og verifikasjonsgrunnlag.

Operatøren skal fastsette verifikasjonsgrunnlaget for den samlede virksomheten etter å ha foretatt en vurdering av omfang av, metoder for og graden av uavhengighet i verifikasjonen. Operatøren skal også foreta en samlet vurdering av resultatene fra gjennomførte verifikasjoner.

§ 2-7 Informasjon og kommunikasjon

Den ansvarlige skal identifisere og systematisere den informasjonen som er nødvendig for å kunne planlegge og utføre aktivitetene og forbedre sikkerhet og arbeidsmiljø. Det skal sikres at den nødvendige informasjonen blir innhentet, bearbeidet og formidlet til relevante brukere til rett tid.

Det skal etableres informasjons- og kommunikasjonssystemer som ivaretar behovet for innhenting, bearbeiding og formidling av data og informasjon.

Det skal sikres at nødvendig intern og ekstern varsling og kommunikasjon blir ivaretatt til enhver tid under gjennomføring av aktivitetene.

Norsk språk skal brukes i størst mulig grad i virksomheten. Andre språk kan brukes dersom det er nødvendig eller hensiktsmessig for å gjennomføre virksomheten, og det ikke går på bekostning av sikkerheten.

Kap 3. Krav til styring

§ 3-1 Styring av sikkerhet og arbeidsmiljø

Den ansvarlige skal sikre at styringen omfatter de aktivitetene, ressursene, prosessene og den organisasjonen som er nødvendig for å sikre forsvarlig virksomhet og kontinuerlig forbedring.

Ansvar og myndighet skal være entydig definert og samordnet til enhver tid. De nødvendige styrende dokumentene skal utarbeides, og de nødvendige rapporteringslinjer skal etableres. Forutsetninger som legges til grunn for en beslutning, skal uttrykkes slik at de kan følges opp.

Operatøren skal sikre at mangler ved andre deltakers styring av sikkerhet og arbeidsmiljø blir korrigert og at nødvendige tilpasninger blir gjort mellom eget og andre deltakers styringssystem for å sikre den nødvendige helheten.

§ 3-2 Barrierer

Det skal etableres barrierer som til enhver tid kan

- a. identifisere tilstander som kan føre til feil, fare- og ulykkessituasjoner,
- b. redusere muligheten for at feil, fare- og ulykkessituasjoner oppstår og utvikler seg,
- c. begrense mulige skader og ulemper.

Der det er nødvendig med flere barrierer, skal det være tilstrekkelig uavhengighet mellom barrierene.

Operatøren skal fastsette de strategiene og prinsippene som skal legges til grunn for utforming, bruk og vedlikehold av barrierer, slik at barrierenes funksjon blir ivaretatt i alle faser av virksomheten.

Det skal være kjent hvilke barrierer som er etablert og hvilken funksjon de skal ivareta, samt hvilke krav til ytelse som er satt til de konkrete tekniske, operasjonelle eller organisatoriske barriereelementene som er nødvendige for at den enkelte barrieren skal være effektiv.

Det skal være kjent hvilke barrierer og barriereelementer som er ute av funksjon eller er svekket.

Det skal settes i verk nødvendige tiltak for å rette opp eller kompensere for manglende eller svekkede barrierer.

§ 3-3 Mål, interne krav og akseptkriterier

Den ansvarlige skal fastsette og videreutvikle mål og strategier for å forbedre sikkerhet og arbeidsmiljø. Den ansvarlige skal sette interne krav som konkretiserer krav i regelverket, og som bidrar til å nå målene for sikkerhet og arbeidsmiljø. Dersom de interne kravene uttrykkes funksjonelt, skal det settes kriterier for oppfylling.

Den ansvarlige skal etablere måleparametere for å overvåke forhold som er av betydning for helse, miljø og sikkerhet, deriblant graden av måloppnåelse.

Operatøren skal sikre at det er samsvar mellom egne krav og mellom egne og andre deltakers mål og krav.

Operatøren skal sette akseptkriterier for storulykkerisiko.

§ 3-4 Beslutningsgrunnlag og beslutningskriterier

Før det treffes beslutninger skal den ansvarlige sikre at problemstillinger som angår sikkerhet og arbeidsmiljø, er allsidig og tilstrekkelig belyst.

Beslutningskriteriene skal være basert på de fastsatte målene, strategiene og kravene for helse, miljø og sikkerhet og foreligge i forkant av beslutninger.

Det skal sikres nødvendig samordning av beslutninger på ulike nivå og ulike områder slik at det ikke oppstår utilsiktede effekter.

Forutsetninger som legges til grunn for en beslutning, skal uttrykkes slik at de kan følges opp.

§ 3-5 Analyser

Den ansvarlige skal sikre at det utføres analyser som gir det nødvendige beslutningsgrunnlaget for å ivareta sikkerhet og arbeidsmiljø. Ved utføring og oppdatering av analysene skal det brukes anerkjente og formålstjenlige modeller, metoder og data.

Den ansvarlige skal utføre risikoanalyser som gir et nyansert og mest mulig helhetlig bilde av risikoen forbundet med virksomheten. Analysene skal være formålstjenlige slik at de gir beslutningstøtte relatert til den eller de prosesser eller operasjoner en står ovenfor.

Beredskapsanalyser skal utføres og inngå som en del av beslutningsgrunnlaget blant annet når en skal

- a. definere fare- og ulykkessituasjoner,
- b. sette ytelseskrav til beredskapen,
- c. velge og dimensjonere beredskapstiltak.

Det skal gå klart fram hva som er formålet med den enkelte analysen og hvilke betingelser, forutsetninger og avgrensninger som er lagt til grunn.

Den enkelte analysen skal presenteres slik at målgruppene får en nyansert og helhetlig framstilling av analysen og resultatene.

Den ansvarlige skal sette kriterier for utføring av nye analyser og oppdatering av eksisterende analyser ved endringer i betingelsene, forutsetningene, kunnskap og avgrensningene som enkeltvis eller samlet påvirker risikoen forbundet med virksomheten.

Operatøren skal ha en samlet oversikt over de analysene som er utført og utføres. Det skal sikres nødvendig konsistens mellom analyser som utfyller eller bygger på hverandre.

§ 3-6 Planlegging

Den ansvarlige skal planlegge aktivitetene i virksomheten i henhold til de fastsatte målene, strategiene og kravene slik at planene ivaretar hensynet til sikkerhet og arbeidsmiljø.

De ressursene som er nødvendige for å utføre de planlagte aktivitetene, skal stilles til rådighet for prosjekt- og driftsorganisasjoner.

Operatøren skal sikre at planer som er av betydning for sikkerhet og arbeidsmiljø, samordnes, jf. § 3-4.

§ 3-7 Arbeidsprosesser

Den ansvarlige skal sikre at arbeidsprosessene og produktene fra disse ivaretar kravene til sikkerhet og arbeidsmiljø.

Samspillet mellom menneskelige, teknologiske og organisatoriske faktorer skal ivaretas i arbeidsprosessene.

Arbeidsprosesser og grenseflater mellom disse som er av betydning for sikkerhet og arbeidsmiljø, skal være beskrevet. Detaljeringsnivået i beskrivelsen skal være tilpasset den sikkerhets- og arbeidsmiljømessige betydningen av prosessene.

§ 3-8 Prosedyrer

Den ansvarlige skal sette kriterier for når prosedyrer skal nyttes som virkemiddel for å forebygge feil og fare- og ulykkessituasjoner.

Det skal sikres at prosedyrer utformes og brukes slik at de oppfyller sine tiltenkte funksjoner.

§ 3-9 Registrering, undersøkelse og gransking av fare- og ulykkessituasjoner

Operatøren skal sikre at inntrufne fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre eller har medført skade, blir registrert og undersøkt for å hindre gjentagelse.

Situasjoner som opptrer hyppig eller som har stor faktisk eller potensiell konsekvens, skal granskes.

Det skal settes kriterier for hvilke situasjoner som skal registreres, undersøkes og granskes, samt settes krav til omfang og organisering.

Operatøren skal ha en samlet oversikt over inntrufne fare- og ulykkessituasjoner.

§ 3-10 Avviksbehandling

Den ansvarlige skal registrere og følge opp avvik fra krav i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen, deriblant avvik fra interne krav som er av betydning for å oppfylle krav i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen. Det skal tas stilling til avvikenes betydning for sikkerhet og arbeidsmiljø enkeltvis og i forhold til andre avvik.

Avvik skal korrigeres, årsakene skal klarlegges, og korrigerende tiltak skal settes i verk for å hindre at avviket oppstår igjen. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres.

Inntil avvik er korrigert skal det settes i verk nødvendige kompenserende tiltak for å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå.

Det skal settes i verk nødvendige forebyggende tiltak for å hindre ytterligere potensielle avvik.

Den ansvarlige skal ha oversikt over statusen for avvik.

§ 3-11 Kontinuerlig forbedring

Den ansvarlige skal kontinuerlig forbedre sikkerhet og arbeidsmiljø ved å identifisere de prosessene, aktivitetene og produktene der det er behov for forbedring, og sette i verk nødvendige forbedringstiltak. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres.

Det skal stimuleres til at den enkelte tar aktivt del i å identifisere svakheter og foreslå løsninger. Det skal legges til rette for at erfaringskunnskap fra egen og andres virksomhet kan bli brukt i forbedringsarbeidet.

Kap 4. Krav til materiale og opplysninger

§ 4-1 Generelle krav til materiale og opplysninger

Den ansvarlige skal utarbeide og oppbevare materiale og opplysninger som er nødvendig for å kunne sikre og dokumentere at virksomheten planlegges og gjennomføres på en forsvarlig måte. Den ansvarlige skal sikre at det kan skaffes til veie dokumentasjon på at krav fastsatt i og i medhold av denne forskriften er oppfylt. Omfanget av dokumentasjonen skal være tilpasset virksomhetens egenart og den aktiviteten som gjennomføres.

Slikt materiale og slike opplysninger som nevnt i første ledd skal gjøres vederlagsfritt tilgjengelig for Energidepartementet, Havindustritilsynet eller den det bestemmer.

§ 4-2 Oppbevaring av materiale og opplysninger

Materiale og opplysninger etter § 4-1 skal oppbevares så lenge det er nødvendig av hensyn til en forsvarlig virksomhet. Spesielt skal

- a. den ansvarlige oppbevare materiale og opplysninger om fare- og ulykkessituasjoner, samt ethvert alvorlig tilløp til slike fare- og ulykkessituasjoner,

- b. operatøren oppbevare materiale og opplysninger om deler av innretninger, anlegg og avfall som er midlertidig etterlatt på havbunnen,
- c. operatøren og arbeidsgiveren oppbevare kartleggingsresultater som viser i hvilken grad arbeidstakere har vært eksponert for mulige helsefarlige arbeidsmiljøfaktorer. Oppbevaringstiden skal stå i forhold til de antatt helseskadelige langtidsvirkningene av eksponeringen.

Når virksomheten opphører, kan Havindustritilsynet pålegge overlevering til seg av materiale og opplysninger som nevnt.

§ 4-3 Bruk av anerkjente normer

Når den ansvarlige bruker en norm som anbefales i veiledningen til en forskriftsbestemmelse som en måte å oppfylle forskriftens krav på innen arbeidsmiljø- og sikkerhetsområdet, kan den ansvarlige normalt legge til grunn at forskriftens krav er oppfylt.

Ved bruk av andre løsninger enn de som anbefales i veiledningen til en forskriftsbestemmelse, skal den ansvarlige kunne dokumentere at den valgte løsningen oppfyller forskriftens krav. Kombinasjoner av deler av normer skal unngås, hvis ikke den ansvarlige kan dokumentere at en oppnår et tilsvarende nivå for arbeidsmiljø og sikkerhet som det forskriftens krav angir.

Eksisterende dokumentasjon kan legges til grunn for å dokumentere oppfylting av krav som er gitt i eller i medhold av denne forskriften.

§ 4-4 Søknad om samtykke

Operatøren må i tilstrekkelig tid før planlagt start sende inn søknad om samtykke til Havindustritilsynet. Søknad om samtykke kan omfatte flere aktiviteter som naturlig hører sammen.

Dersom forutsetningene for samtykkene som er gitt i medhold av denne paragrafen endres vesentlig, kan Havindustritilsynet kreve at operatøren henter inn et nytt samtykke før aktivitetene føres videre.

Operatøren må ha samtykke

- a. før innretning eller fartøy tas i bruk,
- b. før vesentlige endringer i aktiviteter, også som følge av nye krav eller tillatelser fra andre myndigheter.

Søknaden skal inneholde

- a. opplysninger om hvilke aktiviteter som ønskes gjennomført,
- b. en helhetlig beskrivelse av aktivitetene som omfattes av søknaden, og framdriftsplanen for disse aktivitetene, inkludert beskrivelse av metoder og teknologier som planlegges benyttet, herunder om det planlegges gjennomført borer og dypere enn 200 meter under sjøbunnen,
- c. oversiktstegninger av innretning eller fartøy,
- d. en beskrivelse av styringssystemene og de styrende dokumentene for aktivitetene som omfattes av søknaden,

- e. en beskrivelse av analysene og vurderingene som er gjort med hensyn til sikkerhet og arbeidsmiljø for aktivitetene, innretningene og fartøyene som omfattes av søknaden, og resultatene og tiltakene som skal settes i verk som en følge av disse vurderingene,
- f. en beskrivelse av resultatene fra intern og ekstern oppfølging og en beskrivelse av planlagt oppfølging med aktivitetene som omfattes av søknaden,
- g. en oversikt over hvilke andre tillatelser til virksomhet som er søkt om, og eventuelt gitt,
- h. opplysninger om det er inngått avtaler med entreprenører, og eventuelt hvem som er å regne som hovedbedrift i forbindelse med disse avtalene,
- i. en uttalelse om søknaden fra arbeidstakernes tillitsvalgte.

Havindustritilsynet kan stille andre krav til dokumentasjon.

§ 4-5 Varsling og melding av fare- og ulykkessituasjoner

Operatøren skal sikre koordinert og umiddelbar varsling per telefon til Havindustritilsynet ved fare- og ulykkessituasjoner som har ført til, eller under ubetydelig endrede omstendigheter kunne ha ført til

- a. død,
- b. alvorlig og akutt skade,
- c. akutt livstruende sykdom,
- d. alvorlig svekking eller bortfall av sikkerhetsrelaterte funksjoner eller barrierer, slik at innretningens eller fartøyets, eller andre enheters, integritet er i fare.

Varslet skal bekreftes skriftlig.

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i første ledd, men av mindre alvorlig eller mindre akutt karakter, skal operatøren gi enkeltvis skriftlig melding til Havindustritilsynet første arbeidsdag etter at situasjonen inntraff eller ble oppdaget.

§ 4-6 Informasjon om oppfølging av fare- og ulykkessituasjoner

Inntil situasjoner som nevnt i § 4-5 første ledd om varsling om alvorlige eller akutte fare- og ulykkessituasjoner er normalisert, skal operatøren holde Havindustritilsynet løpende orientert om utviklingen, og om hvilke tiltak som planlegges satt i verk.

Havindustritilsynet skal orienteres dersom det etter normaliseringen kommer fram kunnskap som viser at fare- og ulykkessituasjonen var mer alvorlig enn tidligere informert om.

§ 4-7 Data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv

Virksomheten skal baseres på representative data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv. Dersom slike data ikke er tilgjengelig, skal det settes i verk innsamling av slike data, slik at de nødvendige dataene er tilgjengelig for planlegging og gjennomføring av virksomheten.

Kap 5. Valg og bruk av innretninger og fartøy

§ 5-1 Valg og bruk av innretninger og fartøy

Valg og bruk av innretninger, fartøy og deler av disse som omfattes av denne forskriften, skal være i henhold til krav som er fastsatt i og i medhold av sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen. Det skal tas hensyn til eventuelle tilleggsbegrensninger som følger av fabrikasjon, installering og ferdigstilling. Bruken skal til enhver tid være i samsvar med enhetenes tekniske tilstand og de forutsetningene for bruk som er lagt til grunn for forsvarlig virksomhet, jf. § 2-1.

Dersom det skal bores i sedimenter dypere enn 200 meter under sjøbunnen, eller ved boring i vulkanske formasjoner som kan innebære håndtering av giftige eller sterkt korrosive vulkanske væsker eller gasser, skal aktiviteten gjennomføres ved bruk av innretning med egnet utstyr for å ivareta kravet til forsvarlig virksomhet, jf. § 2-1.

§ 5-2 Anvendelse av maritimt regelverk for flyttbare innretninger

For flyttbare innretninger som er registrert i et nasjonalt skipsregister, og som følger et maritimt driftskonsept, kan relevante tekniske krav i Sjøfartsdirektoratets regelverk for flyttbare innretninger med utfyllende klasseregler som er gitt av en klasseinstitusjon, eller internasjonale flaggstatsregler med utfyllende klasseregler som gir samme sikkerhetsnivå, legges til grunn i stedet for tekniske krav som er gitt i og i medhold av havbunnsmineralloven. Det maritime regelverket som velges brukt skal legges til grunn i sin helhet.

Innretningen må brukes på en måte som gjør det mulig å bruke en flagg- og klassepraksis som innebærer en kalenderbasert resertifisering, deriblant femårig hovedbesiktigelse, og det skal være klargjort hvilke operasjonelle forutsetninger som ligger til grunn for prosjektering, fabrikasjon og bruk.

Eventuelle unntak som er gitt av flaggstatsmyndigheten, skal vurderes og legges fram for Havindustritilsynet for vurdering dersom de har betydning for sikkerheten.

Havindustritilsynet kan fastsette tilleggskrav, når disse kravene kan begrunnes ut fra sikkerhetsmessige hensyn.

§ 5-3 Tilrettelegging av arbeid

Arbeidsgiveren skal sikre at arbeidet legges til rette slik at helseskadelig eksponering og uheldige fysiske og psykiske belastninger unngås for den enkelte arbeidstakeren, og slik at sannsynligheten for feilhandlinger som kan føre til fare- og ulykkessituasjoner, reduseres.

Tilretteleggingen skal gjøres ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av akutte og langvarige påvirkninger fra de ulike arbeidsmiljøfaktorene, og ut fra en vurdering av hvordan teknologi og organisasjon påvirker mulighetene for å arbeide sikkert.

Arbeidet skal tilrettelegges slik at det tas tilstrekkelig hensyn til arbeidstakernes muligheter, begrensninger og behov for en meningsfylt arbeidssituasjon.

Arbeidet skal planlegges slik at mest mulig arbeid blir utført på dagtid, og slik at arbeidstakerne sikres nødvendig restitusjon og hvile.

Arbeidsgiveren skal redusere uheldige belastningsforhold og fare for skader og ulykker på grunnlag av gjennomførte analyser, kartlegginger og innhentede opplysninger om arbeidstakernes egen opplevelse av risiko- og belastningsforhold knyttet til arbeidet, jf. § 3-4. Tiltaksverdiene og grenseverdiene i forskrift om tiltaks- og grenseverdier skal korrigeres i samsvar med arbeidsperiodens lengde.

Den ansvarlige skal sette kriterier for hvilke klimatiske forhold som krever vernetiltak ved arbeid utendørs, og under hvilke forhold slikt arbeid skal begrenses eller stanses.

§ 5-4 Utføring av aktiviteter

Planlagte aktiviteter skal klareres sikkerhetsmessig før de utføres. Av klareringen skal det gå fram hvilke betingelser som skal oppfylles, deriblant hvilke tiltak som skal settes i verk før, under og etter arbeidet slik at de som deltar i eller kan bli berørt av aktiviteten, ikke skades, og slik at sannsynligheten for feilhandlinger som kan føre til fare- og ulykkessituasjoner, reduseres.

Det skal sikres at kritiske aktiviteter blir utført innenfor de operasjonelle begrensningene som er forutsatt under prosjektering og i risikoanalysene som nevnt i § 3-5.

Den ansvarlige skal definere hvilke aktiviteter som i kombinasjon med andre aktiviteter skal regnes som samtidige aktiviteter. Ved utføring av samtidige aktiviteter som bidrar til en ikke-akseptabel økning av risiko, skal det settes i verk nødvendige tiltak, jf. § 3-3.

§ 5-5 Særskilte krav til utstyr

Utstyr som skal anvendes i virksomheten skal ha tilfredsstillende sikkerhet i bruks-, brudd-, utmatnings- og ulykkesgrensetilstandene. Utstyret skal kunne motstå de laster det utsettes for, herunder laster med årlig sannsynlighet på 10^{-2} i bruddgrensetilstand.

Utstyr skal utformes og brukes slik at lokal skade eller svikt ikke medfører uakseptable konsekvenser, slik som skade på personell, utstyr, stabilitet og integritet til fartøy eller innretning.

Utstyr som brukes på havbunnen, skal utformes og brukes slik at det kan settes ut og tas inn på en sikker måte, og at posisjonen til utstyret er kjent til enhver tid.

§ 5-6 Havovervåking

Operatøren skal sørge for havovervåking som til enhver tid gjør det mulig å overvåke trafikk og oppdage drivis og isfjell.

§ 5-7 Stabilitet og oppdrift

Innretninger og fartøy skal ha nødvendig stabilitet og oppdrift i bruks-, brudd- og ulykkesgrensetilstandene.

Stabilitet og oppdrift skal opprettholdes etter en skade inntil innretninger eller fartøy er evakuert.

§ 5-8 Posisjonering

Innretninger og fartøy skal ha systemer for å kunne holde posisjonen til enhver tid, og eventuelt kunne fjerne seg fra posisjonen i en fare- og ulykkessituasjon. Ved utføring av maritime operasjoner skal den ansvarlige sette i verk nødvendige tiltak slik at de som deltar i operasjonene, ikke skades, og slik at sannsynligheten for fare- og ulykkessituasjoner reduseres.

Det skal settes krav til opprettholdelse av posisjon for fartøy og innretninger, og det skal settes kriterier for oppstart og avbrudd.

§ 5-9 Materialhåndtering, transportveier og løfteutstyr

Transportveier på og mellom innretninger og fartøy skal utformes slik at materialhåndtering og personelltrafikk kan foregå på en effektiv og forsvarlig måte. Materialhåndtering skal i størst mulig grad skje ved hjelp av mekaniske systemer og tekniske hjelpemidler.

Der atkomst mellom ulike nivåer brukes daglig, skal det være trapp eller rampe.

Løfteutstyr på innretninger og fartøy, herunder utsettings- og opptaksarrangementer for rednings- og evakueringsmidler, skal utformes med hensyn til de forholdene som løfteutstyret skal brukes under.

Områder for boreoperasjoner, deriblant lagerplass, skal ha utstyr for fjernoperering av rør og arbeidsstrenger der slike brukes. Krav om fjernoperering av rør og arbeidsstrenger på lagerplassen gjelder fra rørene er lagt ut på rørdekk og klargjort for videre transport til boredekk eller arbeidsdekk. Kravet til slik fjernoperering av rør og arbeidsstrenger gjelder også for lettvektsrigger og trykkrørsenheter.

Ved utforming av løfteutstyr til bruk på flytende innretninger og fartøy skal det tas spesielt hensyn til innretningens bevegelser.

§ 5-10 Elektriske anlegg

Elektriske anlegg som brukes i virksomhet som omfattes av denne forskriften skal prosjekteres, utformes, driftes og vedlikeholdes slik at de sikkert ivaretar den funksjon de er tiltenkt uten å fremby fare for liv, helse og materielle verdier.

Anlegg og utstyr skal være robust og egnet for alle påregnelige påkjenninger. Anlegg skal være fagmessig utført.

Elektriske anlegg skal utformes med vern og annen beskyttelse slik at unormale tilstander og feil som kan medføre fare for personellet, innretningen og anlegget, unngås. Det elektriske anlegget skal være utformet slik det ikke oppstår innbyrdes skadelige påvirkninger mellom elektriske og ikke-elektriske anleggsdeler.

De elektriske anleggene skal utformes med tilstrekkelig beskyttelse mot blant annet

- a. elektriske støt under normal bruk og ved feil,
- b. termiske virkninger,

- c. overstrøm,
- d. feilstrømmer,
- e. overspenning,
- f. underspenning,
- g. variasjoner i spenning og frekvens,
- h. avbrudd i kraftforsyningen,
- i. antennelse av eksplosiv gassatmosfære,
- j. elektromagnetiske forstyrrelser,
- k. helseskade som følge av elektromagnetiske felt,
- l. lynnedslag.

Innretninger og fartøy skal ha et pålitelig nødkraftsystem som sikrer tilstrekkelig krafttilførsel til utstyr og systemer som skal fungere dersom normalkraft faller ut.

Innretninger og fartøy skal være utstyrt med nødbelysning som sikrer nødvendig belysning dersom normalbelysningen faller ut.

Ved arbeid under spenning, nær spenningssatte anlegg, i eller nær jordede og kortsluttede anlegg og ved drift av lav- og høyspenningsanlegg skal det settes i verk nødvendige tiltak slik at de som utfører arbeidet, ikke skades, og slik at sannsynligheten for fare- og ulykkessituasjoner reduseres.

§ 5-11 Kommunikasjonsutstyr

Arbeidstakere skal utstyres med mobilt kommunikasjonsutstyr. Utstyr for intern og ekstern kommunikasjon skal velges ut fra operasjonelle behov, type aktivitet og definerte fare- og ulykkessituasjoner. Det skal sikres at nødvendig intern og ekstern varsling og kommunikasjon blir ivarettatt til enhver tid under opphold på innretninger og fartøy, og i fare- og ulykkessituasjoner.

Kommunikasjonsutstyr og tilhørende kraftforsyning skal utformes og beskyttes slik at funksjonen opprettholdes ved fare- og ulykkessituasjoner.

§ 5-12 Kontroll og vedlikehold

Den ansvarlige skal sikre at innretninger, fartøy eller deler av disse som brukes i virksomhet som omfattes av denne forskriften, herunder sikkerhetskritisk utstyr og arbeidsutstyr, vedlikeholdes og kontrolleres, slik at de er i stand til å utføre sine krevde funksjoner.

Gangbroer skal kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til produsentens anbefalinger.

Kap 6. Krav til beredskap

§ 6-1 Beredskapsetablering og beredskapsplaner

Operatøren skal utarbeide en strategi for beredskap mot fare- og ulykkessituasjoner, og sikre forsvarlig organisering av beredskapen. Beredskapen skal etableres på grunnlag av blant annet

resultater fra risiko- og beredskapsanalyser som nevnt i § 3-5 og de definerte fare- og ulykkessituasjonene og ytelseskravene til barrierene, jf. § 3-2.

Det skal utarbeides beredskapsplaner som til enhver tid beskriver beredskapen og inneholder aksjonsplaner for de definerte fare- og ulykkessituasjonene.

§ 6-2 Håndtering av fare- og ulykkessituasjoner

Den ansvarlige skal sikre at nødvendige tiltak blir satt i verk så raskt som mulig ved fare- og ulykkessituasjoner slik at

- a. rett varsel blir gitt umiddelbart,
- b. faresituasjoner ikke utvikler seg til ulykkessituasjoner,
- c. personell kan reddes i ulykkessituasjoner,
- d. personellet på innretningen eller fartøyet kan evakueres raskt og effektivt til enhver tid,
- e. tilstanden kan normaliseres når utviklingen av en fare- og ulykkessituasjon er stanset.

§ 6-3 Trening og øvelser

Den ansvarlige skal sikre at det utføres nødvendig trening og nødvendige øvelser, slik at personellet til enhver tid er i stand til å håndtere operasjonelle forstyrrelser og fare- og ulykkessituasjoner på en effektiv måte.

§ 6-4 Samarbeid om og samordning av beredskap

Operatøren skal samarbeide med andre operatører for å samordne beredskapen ved gjennomføring av havbunnsmineralvirksomheten. Operatørens beredskapstiltak skal være egnet til å samordnes med offentlige beredskapsressurser.

Operatøren skal lede og koordinere innsatsen av beredskapsressursene ved fare- og ulykkessituasjoner så lenge det er nødvendig.

Operatøren skal sikre at landingsplass og drivstoff for helikopter er tilgjengelig for redning og evakuering av personell som omfattes av denne forskriften fra innretninger eller fartøy.

Havindustritilsynet kan fastsette krav om at det skal være stasjonert beredskapsfartøy, deriblant luftfartøy, ved innretninger eller fartøy som deltar i havbunnsmineralvirksomheten. Det kan fastsettes krav til de funksjonene som beredskapsfartøy skal kunne ivareta. Når særlige grunner tilsier det, kan Havindustritilsynet gi pålegg om og fastsette vilkår for samarbeid, deriblant gi pålegg om at finansieringen skal være et kollektivt ansvar.

§ 6-5 Midlertidige utelukkelses- og fareområder

I fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre personskade eller tap av menneskeliv, alvorlig forurensing, stor materiell skade eller vesentlig produksjonsstans, kan Energidepartementet etablere midlertidige utelukkelses- eller fareområder, i den utstrekning det anses nødvendig for å hindre eller begrense de nevnte skadevirkningene.

Kap 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7-1 Myndighetenes adgang til innretninger og fartøy

Representanter fra Energidepartementet og Havindustritilsynet eller annen myndighet som Havindustritilsynet bestemmer, skal ha adgang til innretninger og fartøy som nyttes til havbunnsmineralvirksomhet til enhver tid, samt til materiale og opplysninger som er nødvendig for å gjennomføre tilsynsvirksomhet, og ha rett til å delta i revisjoner og granskinger. Representanter for myndighetene har rett til å oppholde seg på innretninger og fartøy så lenge det er nødvendig.

Operatøren skal sørge for transport av representanter for myndighetene til og fra fartøy og innretninger til havs, samt for opphold om bord.

§ 7-2 Tilsynsmyndighet

Havindustritilsynet, eller den Havindustritilsynet gir myndighet, fører tilsyn med at de kravene som er gitt i sikkerhets- og arbeidsmiljølovgivningen blir etterlevd.

§ 7-3 Enkeltvedtak

Energidepartementet og Havindustritilsynet kan fatte de enkeltvedtakene som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelser som er gitt i denne forskriften.

Den som enkeltvedtak retter seg mot, skal sikre at arbeidstakernes tillitsvalgte gjøres kjent med disse vedtakene.

§ 7-4 Unntak

Energidepartementet og Havindustritilsynet kan gjøre unntak fra bestemmelsene som er gitt i eller i medhold av denne forskriften når det foreligger særlige forhold.

Dersom unntaket kan ha betydning for sikkerheten og arbeidsmiljøet, skal en uttalelse fra arbeidstakernes tillitsvalgte legges ved søknaden om unntak.

§ 7-5 Reaksjonsmidler

Havbunnsmineralloven §§ 9-1, 9-6, 9-7 og 9-8 og arbeidsmiljøloven §§ 18-6, 18-7, 18-8 og 18-10 gjelder ved brudd på bestemmelser og vedtak som er gitt i og i medhold av denne forskriften.

§ 7-6 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.